

Bryssel, 25. kesäkuuta 2026
(OR. en)

11024/26

ECOFIN 893
RELEX 882
NIS 1
MED 32
COEST 506
ECB
EIB

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	23. kesäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 294 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE kolmansille maille myönnetyn makrotaloudellisen rahoitusavun toteutuksesta vuonna 2025

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 294 final.

Liite: COM(2026) 294 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.6.2026
COM(2026) 294 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**kolmansille maille myönnetyn makrotaloudellisen rahoitusavun toteutuksesta
vuonna 2025**

{SWD(2026) 160 final}

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	2
2. MAKROTALOUDELLISET RAHOITUSAPUTOIMET VUONNA 2025	3
2.1 Itäinen naapurusto	4
• Ukraina	4
2.2 Eteläinen naapurusto	6
• Egypti.....	6
• Jordania.....	7
2.3 Länsi-Balkan	9
• Pohjois-Makedonia	9
3. MAKROTALOUDELLISTEN RAHOITUSAPUVAROJEN ASIANMUKAISEN KÄYTÖN VARMISTAMINEN: OPERATIIVISET ARVIOINNIT JA JÄLKIARVIOINNIT	10
3.1 Operatiiviset arvioinnit.....	10
3.2 Arvioinnit	12
4. MAKROTALOUDELLISEEN RAHOITUSAPUVÄLINEESEEN LIITTYVÄ YLEINEN KEHITYS.....	13
4.1 Makrotaloudellisen rahoitusapuvälineen toiminta	13
4.2 Makrotaloudellinen rahoitusapu vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä.....	14
4.3 Seuraavaa monivuotista rahoituskehystä (2028–2034) koskevassa komission ehdotuksessa esitetty makrotaloudellinen rahoitusapu.....	15
5 TULEVAISUUDENNÄKYMÄT – MAKROTALOUDELLISET RAHOITUSAPUTOIMET JA VUODEN 2026 TALOUSARVIOTILANNE.....	16
Taulukko 1: Avustuksina myönnettävän makrotaloudellisen rahoitusavun maksusitoumukset ja maksut sekä lainoina myönnettävän makrotaloudellisen rahoitusavun maksut vuosina 2023– 2026 (euroa)	19

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

kolmansille maille myönnetyn makrotaloudellisen rahoitusavun toteutuksesta vuonna 2025¹

1. JOHDANTO

Makrotaloudellinen rahoitusapu on EU:n rahoitusväline², jolla autetaan maksutasevaikeuksiin joutuneita kumppanimaita. Makrotaloudellinen rahoitusapu otettiin käyttöön vuonna 1990, ja se on siitä lähtien auttanut parantamaan makrotalouden ja rahoitusjärjestelmän vakautta EU:n naapurimaissa tai maantieteellisesti lähellä sijaitsevilla mailla, mukaan lukien ehdokasmaissa, ja samalla tukenut näitä maita rakenneuudistusten toteuttamisessa. Makrotaloudellisen rahoitusavun edellytyksenä on tavallisesti Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) kanssa sovittu muu kuin ennaltavarautuva järjestely. Makrotaloudellisille rahoitusaputoimille on myös poliittinen ennakkoehto: ne edellyttävät ihmisoikeuksien kunnioittamista ja toimivia demokraattisia mekanismeja, parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä ja oikeusvaltioperiaate mukaan lukien, sekä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 21 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen unionin ulkoisen toiminnan periaatteiden ja tavoitteiden noudattamista.

Makrotaloudellisen rahoitusavun tarkoituksena on lieventää välittömiä ulkoisia rahoituspaineita ja auttaa ratkaisemaan maksutasestressin taustalla olevat ongelmat. Tarjoamalla oikea-aikaista ja kohdennettua rahoitustukea annetaan edunsaajamaille mahdollisuus lisätä julkisen talouden liikkumavaraa, parantaa velkakestävyyttä ja viedä tarvittavia uudistuksia eteenpäin. Makrotaloudelliset rahoitusaputoimet tasoittavat makrotalouden sopeutustasoa, ja näin niillä voidaan lieventää kielteisiä taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Kumppanimaa saa riittävästi aikaa puuttua sitä koettelevan maksutasekriisin perimmäisiin syihin.

Makrotaloudellista rahoitusapua myönnetään pääasiassa pitkäaikaisina lainoina edullisin ehdoin, joskin toimita voidaan tarvittaessa yhdistää lainoja ja avustuksia. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainat rahoitetaan EU:n hajautetun rahoitusstrategian mukaisesti, eli komissio laskee liikkeeseen yhden nimikkeen alla olevia EU:n joukkolainoja ja kohdentaa tuotot keskitettyyn varainhankintapooliin, josta rahoitetaan useita EU:n politiikkaohjelmia, muun muassa makrotaloudellinen rahoitusapu.

¹ Tämä kertomus perustuu huhtikuuhun 2026 mennessä saatuihin tietoihin.

² Muille kolmansille maille kuin kehitysmailla annettavan makrotaloudellisen rahoitusavun oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 212 artikla. Jos kolmas maa tarvitsee kiireellistä rahoitusapua, oikeusperustana voidaan käyttää SEUT-sopimuksen 213 artiklaa.

Avustuksina myönnettävä makrotaloudellinen rahoitusapu rahoitetaan suoraan EU:n talousarviosta.

Makrotaloudellinen rahoitusapu maksetaan yleensä erissä ja vain sillä edellytyksellä, että kumppanimaan kanssa sovitut selkeästi määritellyt talouspoliittiset ehdot täyttyvät. Makrotaloudellinen rahoitusapu täydentää EU:n tavanomaista kehitysapua ja auttaa osaltaan saavuttamaan EU:n laajemmat tavoitteet, joita ovat vakauden turvaaminen, vaurauden tukeminen ja EU:n arvojen edistäminen unionin rajojen ulkopuolella. Tämä arviointi perustuu useisiin riippumattomiin makrotaloudellisten rahoitusaputoimien jälkiarviointeihin³ sekä vuonna 2023 tehtyyn meta-arviointiin kaikista vuosina 2010–2020 arvioituista makrotaloudellisista rahoitusaputoimista⁴.

Makrotaloudellinen rahoitusapuväline osoitti myös vuonna 2025 kykynsä reagoida nopeasti ja tehokkaasti poikkeuksellisiin olosuhteisiin ja täytti samalla keskeisen tehtävänsä, joka on makrotaloudellisen vakauden turvaamisen ja rakenneuudistusten edistämisen. EU antoi Ukrainalle 18,1 miljardia euroa makrotaloudellisen rahoitusavun lainoja osana G7-maiden ERA-aloitetta (Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine)⁵. Tämä tuki poikkesi yksityiskohdiltaan aiemmista tuista, mutta aikaisempien makrotaloudellisten rahoitusaputoimien tapaan senkin tavoitteena oli vastata maan akuutteihin rahoitustarpeisiin ja tukea sen talouden häiriönsietokykyä Venäjän jatkaessa hyökkäyksiään, jotka aiheuttivat vakavaa vahinkoa Ukrainan kriittiselle infrastruktuurille ja joilla oli merkittäviä makrotaloudellisia vaikutuksia. Egyptiä ja Jordaniaa koskevat makrotaloudelliset rahoitusaputoimet puolestaan auttoivat vakauttamaan näiden maiden talouksia, samaan aikaan kun taustalla Lähi-idän monimutkainen ja epävakaa alueellinen tilanne pahensi haasteita ja oli tarpeen nopeuttaa tärkeitä rakenneuudistuksia.

Vuoden 2025 makrotaloudellista rahoitusapua koskeva vuosikertomus on laadittu noudattaen EU:n lainsäädännön mukaisia komission tiedonantovelvoitteita. Kertomukseen liittyy komission yksiköiden valmisteluasiakirja, jossa esitetään yksityiskohtaisempi arviointi yksittäisten makrotaloudellisten rahoitusaputoimien toteutuksesta.

2. MAKROTALOUDELLISET RAHOITUSAPUTOIMET VUONNA 2025

Vuonna 2025 EU antoi makrotaloudellista rahoitusapua Ukrainalle, Egyptille ja Jordanielle.

Venäjän jatkaessa hyökkäyssotaansa Ukraina pysyi suurimpana makrotaloudellisen rahoitusavun saajana. Ukrainalle maksettiin vuoden aikana yhteensä 18,1 miljardia euroa osana G7-maiden ERA-aloitetta, jonka puitteissa sille myönnettiin myös yhteensä 45 miljardia euroa lainoja. Lainat on tarkoitus maksaa takaisin pysäytetyistä Venäjän valtion varoista saatavilla ylimääräisillä tuloilla. Eteläisen naapuruston osalta lainsäätäjät hyväksyivät kesäkuussa 2025 Egyptille myönnettävän 4 miljardin euron suuruisen

³ Kaikki jälkiarviointit ovat luettavissa komission verkkosivustolla osoitteessa https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_en.

⁴ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, *Evaluation of Macro-financial assistance to third countries (Meta-evaluation of operations for 2010–2020)* SWD(2023) 0016.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/2773, annettu 24 päivänä lokakuuta 2024, Ukrainan lainayhteistyömekanismin perustamisesta ja poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun antamisesta Ukrainalle (EUVL L, 2024/2773, 28.10.2024).

makrotaloudellisen rahoitusaputoimen. Tästä määrästä miljardi euroa maksettiin tammikuussa 2026. Lisäksi lainsäätäjät hyväksyivät huhtikuussa 2025 Jordaniellem myönnettävän 500 miljoonan euron suuruisen makrotaloudellisen rahoitusaputoimen. Tästä määrästä 250 miljoonaa euroa maksettiin syyskuussa 2025. Elokuussa 2025 komissio ehdotti lisäksi toisen 500 miljoonan euron suuruisen makrotaloudellisen rahoitusaputoimen myöntämistä Jordaniellem. Länsi-Balkanin osalta käynnissä on Pohjois-Makedoniamme myönnetty 100 miljoonan euron suuruinen makrotaloudellinen rahoitusaputoimi, jonka osalta ei ole tapahtunut uutta edistystä.

2.1 Itäinen naapurusto

- **Ukraina**

Siitä huolimatta, että Ukrainan inhimilliselle ja fyysiselle pääomalle on aiheutunut vakavia tuhoja Venäjän vuonna 2022 aloittaman täysimittaisen hyökkäyksen jälkeen, Ukrainan talous osoittaa edelleen huomattavaa kestävyyttä, joskin talouskasvu on viime vuosineljänneksillä hidastunut merkittävästi. Vuonna 2024 reaalin BKT kasvoi 3,5 prosenttia, mutta vuonna 2025 sen kasvu heikkeni 1,8 prosenttiin, mikä johtui energiainfrastruktuuriin kohdistuvien hyökkäysten kiihtymisestä, työvoimapulasta ja jatkuvista kapasiteettirajoituksista. Ukrainan talous on edelleen erittäin riippuvainen Mustanmeren ja Tonavan kautta kulkevista vientikäytävistä ja kansainvälisen rahoitusavun jatkumisesta, EU:n makrotaloudellinen ERA-rahoitusapu ja Ukrainan tukivälineestä annettava tuki mukaan lukien. Inflaatio kiihtyi vuoden 2025 alussa energiamarkkinoiden häiriöiden, elintarvikkeiden hintapaineiden ja palkkojen voimakkaan nousun myötä mutta on sittemmin hidastunut huomattavasti siten, että tammikuussa 2026 inflaatio oli 7,4 prosenttia. Tämä johtui osittain Ukrainan keskuspankin koko vuoden 2025 ajan noudattamasta tiukasta rahapolitiisesta virityksestä, jota höllennettiin vasta hiljattain, kun keskeinen ohjauskorko laskettiin 15 prosenttiin tammikuussa 2026. Ukrainan ulkoinen rahoitusasema on edelleen epävakaa: vaihtotaseen alijäämä on edelleen huomattava, arvion mukaan 14,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2025, mikä kertoo puolustustarpeisiin, energiaan ja jälleenrakentamiseen liittyvän tuonnin suuresta kysynnästä sekä avustusrahoituksen asteittaisesta vähenemisestä. Julkiseen talouteen kohdistuu edelleen hyvin voimakasta painetta. Vaikka tuloja on pyritty lisäämään uusilla verotoimenpiteillä, julkisen talouden alijäämä on 19,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä johtuu jatkuvista sodankäyntimenoista ja jälleenrakennustarpeista. Pankkisektori on toiminnan vakautta koskevan säätelyn ja hyvän likviditeetin tukemana säilynyt toistaiseksi vakaana ja hyvin pääomitettuna siitä huolimatta, että toimintaympäristö on erittäin haastava. Talouden tulevaisuudennäkymät ovat edelleen hyvin epävarmat, ja niitä rajoittavat energian ja tuottavan infrastruktuurin jatkuva tuhoaminen, työvoimapula ja sodan arvaamaton kulku. Tätä taustaa vasten kestävä ja ennakoitavissa oleva kansainvälinen rahoitustuki on jatkossakin olennaisen tärkeää, jotta voidaan säilyttää makrotaloudellinen vakaus ja Ukraina pystyy jatkamaan puolustautumista Venäjän hyökkäystä vastaan.

Venäjän täysimittaisen hyökkäyssodan alkamisen jälkeen toteutettiin peräkkäisiä makrotaloudellisia rahoitusaputoimia, joiden puitteissa tukea maksettiin vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä 25,2 miljardia euroa. Sota aiheutti kuitenkin edelleen

huomattavaa painetta Ukrainan julkiselle taloudelle myös näiden toimien jälkeen. Sen vuoksi vuonna 2025 tarvittiin lisärahoitusta maan rahoitusvajeen korjaamiseksi.

Tätä taustaa vasten G7-maiden johtajat sitoutuivat kesäkuussa 2024 Italian Apuliassa pidetyssä huippukokouksessaan myöntämään Ukrainalle 45 miljardia euroa ERA-lainoja. Nämä lainat on määrä maksaa takaisin käyttämällä tulevia ylimää räisiä tuloja, jotka saadaan EU:ssa ja muilla asiaankuuluvilla lainkäyttöalueilla hallussa olevista Venäjän valtion pysäytetyistä varoista. Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat tämän sitoumuksen pohjalta 24. lokakuuta 2024 asetuksen (EU) 2024/2773, joka tuli voimaan 29. lokakuuta 2024. G7-kumppaneiden vahvistettua rahoitusosuutensa G7-maiden valtiovarainministerien kokouksessa 25. lokakuuta 2024 EU vahvisti myöntävänsä Ukrainalle 18,1 miljardin euron makrotaloudellisen rahoitusavun lainan, joka oli määrä maksaa yhtenä eränä. Komissio antoi 18. joulukuuta 2024 päätöksen kyseisen ainoan erän maksamisesta, kun se oli todennut arvioinnissaan, että erään liittyvät politiikkaehdot oli täytetty.⁶ Nämä ehdot kattoivat keskeiset uudistusalat, kuten makrotaloudellisen vakauden, valtio-omisteiset yritykset, julkishallinnon, energian, oikeusvaltioperiaatteen, korruptiontorjunnan ja puolustuksen. Ne oli tarkoitettu välivaiheiksi matkalla kohti Ukraina-suunnitelman laajempien toimenpiteiden täytäntöönpanoa.

Makrotaloudellinen rahoitusapu maksettiin osissa, ja koko määrä maksettiin vuoden 2025 aikana. Ensimmäinen osa, 3 miljardia euroa, maksettiin tammikuussa. Koska lainaa maksettiin tammikuussa osittain etupainotteisesti, helmikuussa ei ollut maksueriä. Tämän jälkeen maksut noudattivat säännöllistä aikataulua, ja maalisi- ja syyskuun 2025 välisenä aikana lainaa maksettiin miljardin euron suuruisissa osissa. Etulinjan vihomisuuksien kiihtyessä Ukrainan asevoimien rahoituksen tarve ylitti aiemmat arviot vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä. Lainan maksuaikataulu mahdollisti osien maksamisen joustavasti siten, että alun perin joulukuulle 2025 suunniteltu 6,1 miljardin euron suuruinen osa voitiin maksaa ennakkoon loka- ja marraskuun 2025 säännöllisten maksuerien lisäksi. Näin ollen lokakuussa 2025 maksettu osa oli 4 miljardia euroa ja marraskuussa 2025 maksettu osa 4,1 miljardia euroa.

Politiikkaehtojen täyttymistä arvioitiin komission yksiköiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon jatkuvissa arvioinneissa, joissa niiden todettiin täyttyneen koko vuoden ajan. Heinäkuussa 2025 tapahtunut kehitys, joka vaikutti korruptiontorjuntaelinten – erityisesti Ukrainan kansallisen korruptiontorjuntaviraston ja korruptiontorjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston – riippumattomuutta säätelevään institutionaaliseen kehukseen, herätti kuitenkin huolta. Tämän kehityksen katsottiin olevan mahdollisesti merkittävä askel taaksepäin keskeisten korruptiontorjuntaelinten riippumattomuuden turvaamisessa. Komissio kävi tiivistä vuoropuhelua Ukrainan viranomaisten kanssa, jotta tilanne palautettaisiin ennalleen ja kansallisen korruptiontorjuntaviraston ja korruptiontorjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston riippumattomuus palautuisi, sekä varmistaakseen, että kaikkiin laitosten riippumattomuuteen kohdistuviin riskeihin

⁶ Makrotaloudellisen ERA-rahoitusavun laina taattiin EU:n talousarvion liikkumavarasta. Koska kyseinen liikkumavara oli käytettävissä vain tiettyä ajanjaksona, päätös ainoan erän maksamisesta oli annettava 24. joulukuuta 2024 mennessä, jotta liikkumavaraa voitiin käyttää takauksena.

puututtiin asianmukaisesti ennen makrotaloudellisen rahoitusavun maksamista (rahoitusavun maksaminen keskeytettiin siihen asti, että tilanne oli ratkaistu).

Samaan aikaan Ukraina saattoi onnistuneesti päätökseen useita IMF:n vuoden 2023 laajennetun rahastojärjestelyn edellyttämiä tarkasteluja ja osoitti siten pyrkivänsä jatkossakin edistämään uudistuksia poikkeuksellisen haastavista olosuhteista huolimatta.

2.2 Eteläinen naapurusto

- **Egypti**

Egyptin makrotaloudellinen tilanne oli kuluvan vuosikymmenen alussa haastava, mikä johtui lukuisista ulkoisista häiriöistä, kuten covid-19-pandemiasta, Gazan sodasta ja Punaisellamerellä liikkuneisiin aluksiin kohdistuneista hyökkäyksistä. Talousuudistusten hidas edistyminen aiheutti epävarmuutta ja jarrutti ulkomaisten sijoitusten tekemistä. Egyptin reaalisien BKT:n kasvu ylsi 4,4 prosenttiin varainhoitovuonna 2024/2025 (heinäkuu 2024 – kesäkuu 2025), ja vuoden 2025 jälkipuoliskolla kasvu nopeutui edelleen 5,3 prosenttiin vuodentakaisesta. Makrotalouspolitiikan hallinnoinnin edistymisen, vuonna 2024 toteutetun valuuttakurssin vapauttamisen ja eräiden liiketoimintaympäristössä tapahtuneiden parannusten myötä tilanne alkoi parantua. Kasvua edesauttoivat ennen kaikkea yksityinen kulutus ja yksityiset investoinnit, kun taas julkiset investoinnit vähenivät. Tavaroiden ja palvelujen nettoviennin vaikutus pysyi negatiivisena. Työttömyysaste laski vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä 6,2 prosenttiin, kun vuotta aiemmin se oli ollut 6,4 prosenttia. Inflaatio vakiintui vuoden 2025 jälkipuoliskolla noin 12 prosenttiin, kun se vuonna 2024 oli 28,5 prosenttia. Julkisyhteisöjen alijäämä oli 7,2 prosenttia suhteessa BKT:hen varainhoitovuonna 2024/2025, ja julkisen velan korkomenot olivat yli 10 prosenttia suhteessa BKT:hen. Julkisen velan määrä pieneni 84 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vaihtotaseen alijäämä supistui 4,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen varainhoitovuonna 2024/2025, mikä oli sen ansiota, että kasvaneet ulkomailta saadut rahalähetykset ja matkailutulot kompensoivat osittain tavarakaupan kasvavaa alijäämää. Ulkomaisten suorien sijoitusten määrä oli 3,3 prosenttia suhteessa BKT:hen varainhoitovuonna 2024/2025. Keskuspankin nettovaluuttavaranto oli huhtikuun 2026 lopussa 53 miljardia Yhdysvaltain dollaria, mikä vastaa kuuden kuukauden tavaroiden ja palvelujen tuontia ja on enemmän kuin vuotta aiemmin, jolloin vastaava luku oli 48,1 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Koska Egypti on riippuvainen tuontiöljystä ja -kaasusta, matkailusta ja rahalähetyksistä, se on kuitenkin edelleen alttiina Lähi-idän hiljattaisen konfliktin kaltaisille ulkoisille häiriöille, vaikka toteutettujen uudistustoimien ansiosta maa onkin paremmin varautunut kuin edellisen energiakriisin aikaan.

EU ja Egypti solmivat maaliskuussa 2024 yhteistä vaurautta, vakautta ja turvallisuutta edistävän strategisen ja kattavan kumppanuuden. Kumppanuuden perustana on enintään 7,4 miljardin euron rahoituspaketti, joka koostuu lyhyen ja pitkän aikavälin tuesta. Ottaen huomioon Egyptin vaikean talous- ja rahoitustilanteen ja maan aseman tärkeänä vakauttavana tekijänä yhä epävakaa alueella komissio ehdotti Egyptin tukemista kahdella makrotaloudellisella rahoitusaputoimella, joiden yhteenlaskettu määrä on enintään 5 miljardia euroa. Määrä on jaettu i) 1 miljardin euron lyhytaikaiseen

makrotaloudelliseen rahoitusaputoimeen ja ii) tavanomaisen menettelyn mukaiseen enintään 4 miljardin euron makrotaloudelliseen rahoitusaputoimeen. Neuvosto hyväksyi 1 miljardin euron lyhytaikaisen makrotaloudellisen rahoitusavun huhtikuussa 2024⁷, ja se maksettiin kokonaisuudessaan yhtenä eränä joulukuussa 2024.

Neljän miljardin euron jatkotoimen Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät kesäkuussa 2025⁸. Yhteisymmärryspöytäkirja, joka edellytti jäsenvaltioiden komitean lausuntoa, allekirjoitettiin heinäkuussa 2025. Ensimmäinen, 1 miljardin euron suuruinen erä maksettiin tammikuussa 2026 sen jälkeen, kun ensimmäiseen erään liittyvien 13 toimenpiteen täytäntöönpanosta oli tehty myönteinen arvio (nämä toimenpiteet keskittyivät julkisen talouden vahvistamiseen, sosiaalisen suojelun, työmarkkinapolitiikan, kilpailukyvyn ja liiketoimintaympäristön parantamiseen sekä vihreän siirtymän tukemiseen) ja kun Egypti oli edistynyt poliittisen ennakkoehdon edellyttämien konkreettisten ja uskottavien toimien täytäntöönpanossa ja IMF:n ohjelma oli pysynyt aikataulussa. Myös rahoitusaputoimen toinen ja kolmas erä, joista kukin on suuruudeltaan 1,5 miljardia euroa, on tarkoitus maksaa vuonna 2026 edellyttäen, että ehtojen täyttymistä koskeva arviointi on myönteinen.

IMF:n johtokunta sai 8 miljardin Yhdysvaltain dollarin arvoisen laajennetun rahoitusjärjestelyn edellyttämän neljännen tarkastelun päätökseen maaliskuussa 2025. Toimenpiteiden täytäntöönpanon viivästymisen vuoksi viides ja kuudes tarkastelu yhdistettiin, ja yhdistetty tarkastelu toteutettiin joulukuussa 2025. IMF:n johtokunta hyväksyi sen helmikuussa 2026. IMF:n ohjelman on määrä päättyä joulukuussa 2026.

• Jordania

Jordanian taloutta ja näkymiä heikentää edelleen jatkuva alueellinen epävarmuus, vaikkakin makrotaloudellinen suorituskyky on pysynyt yleisesti ottaen vakaana. Jordanian reaalisena BKT:n kasvu kiihtyi vuoden 2025 ensimmäisen ja kolmannen neljänneksen välillä 2,7 prosenttiin, kun vuonna 2024 sen kasvu oli samana ajanjaksona 2,4 prosenttia. Vuoden 2025 kasvu oli laaja-alaista, ja sen taustalla olivat jatkuvat parannukset maataloudessa, valmistusteollisuudessa ja kuljetuspalveluissa, kun taas kaivostoiminta supistui hieman. Lentoliikenteen häiriöt, jotka liittyivät kesän aikana koettuihin kasvaneisiin alueellisiin jännitteisiin, jäivät lyhytaikaisiksi, ja niiden vaikutukset matkailuun ja kauppaan näyttävät olleen vähäisiä. Keskimääräinen inflaatio oli 1,8 prosenttia vuonna 2025. Syyskuussa 2025 Jordanian keskuspankki laski ohjauskorkoaan 25 peruspistettä 6,25 prosenttiin. Kyseessä oli ensimmäinen ohjauskoron lasku joulukuun 2024 jälkeen, ja se heijasteli yleisesti ottaen Yhdysvaltain rahapolitiikan keventämistä (Jordanian dinaari on sidottu Yhdysvaltain dollariin).

Vaihtotaseen alijäämä supistui vuoden 2025 alkupuoliskolla 7,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuotta aiemmin oli 8,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tämä parannus johtui tavaroiden ja palvelujen viennin kasvusta, joka ylitti tuonnin kasvun. Tavarakaupan alijäämä oli 25,7 prosenttia suhteessa BKT:hen, joskin vankat matkailutulot kompensoivat sitä osittain. Suorat ulkomaiset sijoitukset kasvoivat vuoden 2025 alkupuoliskolla

⁷ Neuvoston päätös (EU) 2024/1144, annettu 12 päivänä huhtikuuta 2024, lyhytaikaisen makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Egyptin arabitasavallalle (EUVL L, 2024/1144, 15.4.2024).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2025/1267, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2025, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Egyptin arabitasavallalle (EUVL L, 2025/1267, 27.6.2025).

4,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen (vuonna 2024 niiden määrä oli 3,1 % suhteessa BKT:hen). Jordanian keskuspankin bruttomääräiset valuuttavarannot olivat edelleen suuret, 24,6 miljardia Yhdysvaltain dollaria marraskuun 2025 lopussa, mikä vastaa noin 8,8 kuukauden tavaroiden ja palvelujen tuontia. Keskushallinnon kokonaisalijäämän on ennustettu supistuvan vuodesta 2025 eli noin 5,3 prosentista suhteessa BKT:hen noin 4,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2026 (ja edelleen 4,3 %:iin suhteessa BKT:hen vuonna 2027). Tämä ennuste perustuu tulonhankinnan ja menokurin jatkumiseen odotetulla tavalla. Julkinen ja valtion takaama velka oli vuoden 2025 lopussa edelleen korkealla tasolla, 108,6 prosenttia suhteessa BKT:hen (83,4 % suhteessa BKT:hen, kun jätetään huomiotta sosiaaliturvayhtiön omaisuuserät), ja ulkomainen velka oli 42,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Luottoluokituslaitokset pitivät Jordanian valtion luottoluokituksen vuonna 2025 spekulatiivisella tasolla.

Gazan sodan puhkeaminen lokakuussa 2023 aiheutti merkittäviä heijastusvaikutuksia sekä kasvatti Jordanian turvallisuuteen kohdistuvia paineita ja koetteli sen talouden häiriönsietokykyä. Tätä taustaa vasten Jordanian viranomaiset pyysivät lokakuussa 2023 uutta makrotaloudellista rahoitusaputoimea. Lainsäätäjät hyväksyivät huhtikuussa 2025⁹ neljännen makrotaloudellisen rahoitusaputoimen, joka sisältää 500 miljoonaa euroa lainoina. Ensimmäinen maksu (250 miljoonaa euroa) suoritettiin syyskuussa 2025. Ensimmäisen maksusuorituksen edellytyksenä oli ennakkoedellytysten eli poliittisen ennakkoehdon täyttyminen ja tyydyttävät tulokset IMF:n ohjelmassa. Tukea maksettiin etupainotteisesti, jotta Jordania pystyi vastaamaan kiireellisiin ulkoisiin rahoitustarpeisiin epävakaaassa alueellisessa tilanteessa. Näin myös osittain kompensoitiin epätavallisen pitkää viivettä pyynnön esittämisen (lokakuun 2023) ja toimen hyväksymisen (huhtikuun 2025) välillä. Tämä viivästys johtui osittain vuonna 2024 järjestetyistä Euroopan parlamentin vaaleista ja niitä seuranneesta menettelystä, jossa valiokunnat muodostettiin uudelleen.

Rahoitusaputoimen loppuerät, 150 miljoonaa euroa ja 100 miljoonaa euroa, on määrä maksaa vuosina 2026 ja 2027 edellyttäen, että yhteisymmärryspöytäkirjassa sovitut edellytykset ja politiikkaehdot täyttyvät. Näissä edellytyksissä ja ehdoissa keskitytään julkisen talouden vahvistamiseen, hallinnon, korruptiontorjunnan, sosiaalisen suojelun ja työmarkkinapolitiikan parantamiseen, vihreän siirtymän tukemiseen ja liiketoimintaympäristön kehittämiseen dynaamisemmaksi.

Jordanian läheinen suhde IMF:ään on kytköksissä tammikuussa 2024 hyväksyttyyn nelivuotiseen laajennettuun rahoitusjärjestelyyn, jonka kautta Jordanian saatavilla on yhteensä noin 1,3 miljardia Yhdysvaltain dollaria vastaava määrä, ja kesäkuussa 2025 hyväksyttyyn palautumis- ja kestävyysvälineeseen puiteissa tarjottavaan järjestelyyn, jonka kautta saatavilla on noin 700 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria vastaava määrä. Viimeisin näihin järjestelyihin liittyvä tarkastelu tehtiin huhtikuussa 2026, ja samaan aikaan IMF pääsi henkilöstötason sopimukseen viranomaisten kanssa. Tarkastelussa korostettiin ohjelman tuloksellisuutta, vaikka taustalla vaikutti yhä haastavampi ulkoinen ympäristö, joka oli seurausta Lähi-idän viimeisimmästä sodasta. IMF arvioi Jordanian julkisen talouden suorituskyvyn pysyneen linjassa ohjelman tavoitteiden kanssa, mitä

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2025/793, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2025, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle (EUVL L, 2025/793, 22.4.2025).

tukevat vankka tulonhankinta ja kurinalainen juoksevien menojen hallinta. Viranomaiset aikovat jatkaa määrätietoisesti julkisen talouden asteittaista vakauttamista julkisen talouden velkasuhteen kääntämiseksi laskuun keskipitkän aikavälin tulostrategian ja yleishyödyllisten palvelujen rahoitukseen tehtävien parannusten avulla, samalla kun jätetään tilaa välttämättömille sosiaalisille ja julkisille investointimenoille.

Haastavan taloudellisen tilanteen ja mittavien täyttämättömien rahoitustarpeiden vuoksi Jordania pyysi vuoden 2025 tammikuussa 500 miljoonaa euroa lisää viidennen makrotaloudellisen rahoitusaputoimen muodossa. Pyynnössä viitattiin heikkenevään taloudelliseen ja poliittiseen ympäristöön, jossa alueellinen epävakaus lisääntyi vuoden 2024 mittaan jo ennestään epävarmassa maailmantilanteessa. Lainsäätäjät hyväksyivät uuden toimen tammikuussa 2026¹⁰. Siihen liittyvät maksut on määrä suorittaa vuosina 2026 ja 2027 samanaikaisesti neljännen makrotaloudellisen rahoitusaputoimen kanssa. Yhteisymmärryspöytäkirjaa koskevat neuvottelut ovat parhaillaan käynnissä. Sekä neljäs että viides makrotaloudellinen rahoitusaputoimi ovat osa tammikuussa 2025 käynnistetyin EU:n ja Jordanian strategisen ja kattavan kumppanuuden muodostamaa laajaa kehystä.

2.3 Länsi-Balkan

- **Pohjois-Makedonia**

BKT:n kasvu kiihtyi vuosien 2024 ja 2025 välillä pitkälti investointien vauhdittamana 3 prosentista 3,5 prosenttiin, kun julkiset tiehankkeet edistyivät aiempaa vauhdikkaammin. Myös yksityiset investoinnit lisääntyivät, mitä edesauttoivat valtion tukemat lainat. Kotitalouksien kulutuksen kasvu (2,2 % edellisvuodesta) pysyi samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Sitä tukivat käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu, joka johtui eläkkeiden ja palkkojen noususta ja samanaikaisesta inflaation tilapäisestä hidastumisesta, sekä luottojen voimakas kasvu. Kasvua vahvisti myös julkinen kulutus (+5,3 %), johon vaikutti ennen kaikkea julkisen sektorin palkkojen voimakas nousu. Vienti elpyi (+6,1 %) vuonna 2025 vähennyttyään reaalisesti vuonna 2024. Koska investoinnit ja vientituotanto ovat erittäin riippuvaisia tuoduista tuotantopanoksista, tuonin vuotuinen kasvu oli suurempaa (+6,8 %). Kaiken kaikkiaan nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun pysyi negatiivisena. Keskimääräinen vuotuinen kuluttajahintainflaatio kiihtyi 4,1 prosenttiin vuonna 2025, kun se vuonna 2024 oli 3,5 prosenttia. Inflaatiota kiihdyttivät elintarvikkeiden hinnat, vaikka valtio sovelsi tilapäistä hintasäätelyä, sekä kotimainen palkkojen nousu, joka vaikutti palveluihin. Keskuspankki piti kiinni varovaisesta rahapolitiisesta virityksestä, nosti varantovaatimuksia ja vahvisti makrovakausvälineitään. Joulukuussa 2025 se mukautti rahapolitiikkakehystään likviditeetin hallinnan ja politiikan välittymisen parantamiseksi. Vaihtotaseen alijäämä kasvoi 2,1 prosenttiyksikköä edellisvuodesta eli 4,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2025, mikä johtui pääasiassa tulojen uudelleenjaon taseen ja palvelutaseen pienemmästä ylijäämästä. Suorien ulkomaisten sijoitusten nettomäärä väheni vuonna 2025 vuoden 2024 poikkeuksellisen korkealta tasolta (6,6 %) 2,2 prosenttiin

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2026/188, annettu 20 päivänä tammikuuta 2026, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle (EUVL L, 2026/188, 23.1.2026).

suhteessa BKT:hen, mikä johtui pikemminkin suurista ulosvirtauksista yritysten välisessä luotonannossa eikä niinkään kokonaan uusien investointien vähenemisestä. Finanssipolitiikka pysyi elvyttävänä. Julkisyhteisöjen alijäämä supistui hallituksen tavoitteen mukaisesti vuositasolla 0,5 prosenttiyksikköä 4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2025. Vuoden puolivälissä tehdyssä talousarvion tasapainottamisessa leikattiin pääomamenoja uusien menositoumusten (erityisesti julkisen sektorin palkkojen ja eläkkeiden) rahoittamiseksi. Pohjois-Makedonian julkinen velka oli vuoden 2025 lopussa noin 10 prosenttiyksikköä pandemiaa edeltänyttä (vuoden 2019) tasoa korkeammalla tasolla eli 59,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Julkisyhteisöjen bruttovelka puolestaan kasvoi samana ajanjaksona 11,3 prosenttiyksikköä 51,8 prosenttiin.

Helmikuussa 2023 komissio hyväksyi ehdotuksen makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Pohjois-Makedonialle enintään 100 miljoonan euron suuruisina lainoina kahdessa samansuuruisessa erässä. Lainsäätäjät hyväksyivät toimen heinäkuussa 2023¹¹, ja komissio ja Pohjois-Makedonian viranomaiset allekirjoittivat yhteisymmärryspöytäkirjan tammikuussa 2024. Yhteisymmärryspöytäkirja sisältää 20 politiikkaehto (joista kahdeksan liittyy lainan ensimmäiseen erään) seuraavilla aloilla: julkinen talous, liiketoimintaympäristö, koulutus ja työmarkkinat, energia, oikeuslaitos, hyvä hallinto ja korruption torjunta. Komissio maksoi ensimmäisen 50 miljoonan euron erän huhtikuussa 2024 arvioituaan, että kaikki erään liittyvät ehdot täyttyivät.

Toista 50 miljoonan euron erää ei ole toistaiseksi maksettu, koska viranomaiset eivät ole pyytäneet kyseisiä varoja eivätkä ne siksi ole toimittaneet toiseen erään liittyvien toimintapolitiittisten uudistusten täytäntöönpanoa koskevaa lausuntoa. IMF:n kanssa sovittu varauksellinen ja likviditeettijärjestely päättyi marraskuussa 2024, eikä Pohjois-Makedonia ole sopinut IMF:n kanssa uudesta maksuohjelmasta, mikä on yksi makrotaloudellisen rahoitusavun erien maksamisen edellytyksistä. Makrotaloudellisen rahoitusaputoimen saatavuusaika päättyy elokuussa 2026.

3. MAKROTALOUDELLISTEN RAHOITUSAPUVAROJEN ASIANMUKAISEN KÄYTÖN VARMISTAMINEN: OPERATIIVISET ARVIOINNIT JA JÄLKIARVIOINNIT

3.1 Operatiiviset arvioinnit

Komissio toteuttaa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509¹² (varainhoitoasetus) vaatimusten mukaisesti ulkopuolisten konsulttien tuella operatiivisia arviointeja saadakseen riittävät takeet siitä, että hallintomenettelyt ja rahoitusketjut toimivat edunsaajamaissa.

Operatiivisissa arvioinneissa tarkastellaan julkisen varainhoidon järjestelmiä, erityisesti valtiovarainministeriöiden ja keskuspankkien institutionaalista rakennetta ja menettelyjä. Ennen kaikkea tarkastellaan niiden tilien hoitoa, joille EU:n rahoitustukea maksetaan. Arvioinneissa kiinnitetään lisäksi erityishuomiota ulkoisten tilintarkastuslaitosten

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2023/1461, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2023, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Pohjois-Makedonian tasavallalle (EUVL L 180, 17.7.2023, s. 1).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024).

työskentelytapaan, riippumattomuuteen ja työohjelmiin sekä niiden tekemien tarkastusten vaikuttavuuteen. Myös julkisiin hankintoihin keskushallinnon tasolla sovellettavia menettelyjä tarkastellaan.

Ukrainan osalta tehtiin vuonna 2022 hallintomenettelyjen ja rahoitusketjujen operatiivinen arviointi ennen poikkeuksellista makrotaloudellista rahoitusapua (2022), makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välinettä (2023) ja makrotaloudellista ERA-rahoitusapua (2024–2025). Arvioinnissa todettiin, että julkisen varainhoidon järjestelmien ja muiden rahoitusketjujen vahvistamisessa oli edistytty huomattavasti edellisen, vuonna 2018 tehdyn arvioinnin jälkeen. Siinä myös korostettiin Ukrainan viranomaisten pysyvää sitoutumista jatkuvaan kehitykseen. Arvioinnissa korostettiin julkisen varainhoidon uudistusten priorisointia keskeisillä aloilla ja suositeltiin lisätoimia, kun turvallisuus paranee, ottaen huomioon edessä olevat merkittävät jälleenrakennustoimet.

Vuoden 2026 alussa komissio aloitti Ukrainaa koskevan uuden hallintomenettelyjen ja rahoitusketjujen operatiivisen arvioinnin, koska odotettavissa on uusi makrotaloudellinen rahoitusaputoimi maan hyväksi. Arvioinnissa todettiin, että Ukrainan julkisen varainhoidon järjestelmät ja muut rahoitusketjut olivat parantuneet huomattavasti vuonna 2022 tehdyn arvioinnin jälkeen. Siinä yhtäältä kiiteltiin sitä, että hallitus on jatkanut määrätietoisesti ponnistelujaan maan pitkittyneestä sotatilanteesta ja heikkenevistä olosuhteista huolimatta, ja pantiin merkille, että on runsaasti näyttöä siitä, että keskeisten sääntelyyn liittyvien ongelmakohtien, järjestelmien ja menettelyjen parantamiseksi on toteutettu tai on parhaillaan käynnissä useita uudistuksia. Toisaalta arvioinnissa huomautettiin, että useita sääntelyuudistuksista olisi testattava käytännössä, ja korostettiin, että useat kriittiset osa-alueet vaativat viranomaisten huomiota, kunhan tilanne Ukrainassa palautuu normaaliksi.

Vuonna 2023 tehtiin Pohjois-Makedonian operatiivinen arviointi ennen makrotaloudellista rahoitusaputoimea. Arvioinnissa todettiin, että maan rahoitusketjut ja -menettelyt ovat tyydyttäviä, ja katsottiin, että julkisen varainhoidon järjestelmät ovat yleisesti ottaen moitteettomia. Arvioinnissa pantiin myös merkille, että viime aikoina on tapahtunut merkittävää edistystä.

Egyptin ja Jordanian osalta tehtiin operatiivisia arviointeja vuonna 2024 näiden maiden makrotaloudellisten rahoitusaputoimien valmistelemiseksi. Egyptiä koskevassa arvioinnissa vahvistettiin, että viranomaiset olivat edistyneet merkittävästi muun muassa antamalla uutta julkisen varainhoidon järjestelmiä ja pankkitoimintaa sääntelevää lainsäädäntöä, sekä todettiin, että julkisen varainhoidon järjestelmiä koskeva kehys ja rahoitusketjut olivat riittävät makrotaloudellisen rahoitusavun saamiseksi, kunhan uudistuksia toteutetaan samaan tahtiin myös jatkossa.

Jordaniaa koskeva operatiivinen arviointi oli toinen sitten vuoden 2020, ja se vahvisti edistymisen julkisen varainhoidon järjestelmien kehittämisessä ja julkisten varojen käytön tehostamisessa. Arvioinnissa tuli kuitenkin esiin myös joitakin haasteita, kuten tilintarkastusviraston vähäinen riippumattomuus ja avoimuus, hankinnoista tehtyjen valitusten arviointikomitean alikäyttö sekä valtion arvopapereiden alikehittyneet jälkimarkkinat. Näistä asioista huolimatta arvioinnissa todettiin, että Jordanian hallintomenettelyt ja rahoitusketjut tarjosivat vahvan perustan makrotaloudellisten

rahoitusaputoimien toteuttamiselle. Jotkin havaituista heikkouksista otettiin huomioon toimien politiikkaehdoissa.¹³

3.2 Arvioinnit

Varainhoitoasetuksen ja makrotaloudellista rahoitusapua koskevien päätösten mukaisesti komissio tekee järjestelmällisesti jälkiarviointeja, kun makrotaloudelliset rahoitusaputoimet on saatu päätökseen. Näiden arviointien tarkoituksena on analysoida makrotaloudellisen rahoitusavun vaikutuksia edunsaajamaan talouteen, erityisesti sen ulkoisen rahoitusaseman kestävyyttä, ja arvioida EU:n toimien tuomaa lisäarvoa.

Tammikuussa 2025 komissio julkaisi kolmeen itäisen naapuruston maahan (Moldovaan, Georgiaan ja Ukrainaan) kohdistuneiden makrotaloudellisten rahoitusaputoimien yhteisen jälkiarvioinnin, jossa arvioitiin näissä maissa vuosina 2017–2020 toteutettuja rahoitusaputoimia. Arvioinnissa todettiin kaikkien kolmen maan osalta, että toimilla oli myönteinen vaikutus velkakestävyyteen ja maiden makrotalouden vakauttamiseen. Tämä oli erityisen merkityksellistä Ukrainan tapauksessa, kun otetaan huomioon toimen laajempi mittakaava ja maan haastava taloustilanne. Lisäksi arvioinnissa todettiin, että näillä kolmella toimella onnistuttiin edistämään myönteistä muutosta useilla keskeisillä uudistusaloilla, kuten hallinnossa ja korruptiontorjunnassa, ja että ne olivat yhdenmukaisia EU:n laajemman politiikkakehyksen kanssa sekä linjassa viranomaisten uudistusohjelmien ja muiden avunantajien ohjelmien kanssa.

Joulukuussa 2025 komissio julkaisi kymmeneen kumppanimaahan kohdistuneiden covid-19-pandemiaan liittyvien makrotaloudellisten rahoitusaputoimien jälkiarvioinnin (2020–2022). Arvioinnissa tarkasteltiin 3 miljardin euron makrotaloudellista rahoitusapupakettia, joka myönnettiin vuonna 2020 itäisen naapuruston, Länsi-Balkanin ja eteläisen naapuruston kumppaneille covid-19-pandemian taloudellisten vaikutusten lieventämiseksi. Arvioinnissa todettiin, että paketti oli oikea-aikainen, hyvin kohdennettu ja erittäin merkityksellinen toimi covid-19-pandemian aiheuttamaan ennennäkemättömään taloudelliseen sokkiin vastaamiseksi. Välineellä pystyttiin reagoimaan nopeasti ja tuloksellisesti systeemiseen ulkoiseen häiriöön, joka vaikutti samanaikaisesti useisiin maihin, vaarantamatta makrotaloudellisen rahoitusavun laatua, makrotalouden hallinnoinnin parantamiseen tähtäävien uudistusten edistymistä tai talouden ohjausjärjestelmää ja avoimuutta. Paketti myös edisti kestävästä kasvusta ja siihen liittyviä politiikkaehtoja.

Ukrainalle vuosina 2022 ja 2023 myönnetty neljä makrotaloudellista rahoitusaputoimea eli makrotaloudellinen hätäapu (1,2 miljardia euroa), poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu I ja II (6 miljardia euroa) ja makrotaloudellinen rahoitusapu plus (18 miljardia euroa) auttoivat merkittäväällä tavalla vastaamaan maan välittömiin rahoitustarpeisiin sen jouduttua Venäjän hyökkäyssodan kohteeksi, ja vuonna 2025 komissio käynnisti näiden rahoitusaputoimien jälkiarvioinnin. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon maan

¹³ Operatiivista arviointia hyödynnettiin useiden Jordaniaan annettua neljättä makrotaloudellista rahoitusapua koskevaan yhteisymmärryspöytäkirjaan sisältyvien toimenpiteiden muotoilussa. Näitä olivat muun muassa i) edellytys vuotuisesta hankintakertomuksesta, jossa esitetään yhteenveto hankintoihin liittyvistä valituksista ja riitojenratkaisun tuloksista, ii) tilintarkastusviraston riippumattomuuden vahvistaminen luopumalla asteittain ennakotarkastustoimista sisäisen valvonnan yksiköissä ja iii) tilintarkastusviraston vuosikertomuksen merkittävä laajentaminen alkuperäisestä, jossa tarkastellaan vuoden 2025 toimintaa.

poikkeuksellinen tilanne, jossa se joutuu puolustautumaan hyökkäystä vastaan, rahoitustarpeiden kiireellisyys sekä näistä seikoista johtuvat toimien erityispiirteet.

4. MAKROTALOUDELLISEEN RAHOITUSAPUVÄLINEESEEN LIITTYVÄ YLEINEN KEHITYS

4.1 Makrotaloudellisen rahoitusapuvälineen toiminta

Euroopan parlamentin ja neuvoston vuonna 2013 antamassa makrotaloudellista rahoitusapua koskevassa yhteisessä julistuksessa¹⁴ vahvistetaan avun olevan luonteeltaan makrotaloudellista ja rahoituksellista ja todetaan, että ”sen tarkoituksena olisi oltava ulkoisen rahoitusaseman kestävyuden palauttaminen tukikelpoisille maille ja alueille, joilla on vaikeuksia ulkoisessa rahoituksessa”. Koska makrotaloudellinen rahoitusapu on hätärahoitusta tarjoava väline, se on tärkeää ottaa käyttöön tuloksellisesti ja ajoissa. Tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen mukainen päätöksenteko on usein katsottu melko aikaa vieväksi. Tämä on merkittävä rajoite, sillä on kyse kriisivälineestä, jolla on tarkoitus vastata nopeasti maksutasekriisiin.

Poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyivät covid-19-kriisiin ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan, asianomaiset makrotaloudelliset rahoitusapupaketit hyväksyttiin kuitenkin nopeasti. Tämä oli mahdollista, koska kaikki toimielimet hyödynsivät kaikkia käytettävissä olevia menettelyllisiä joustoja. Näissä tapauksissa Euroopan parlamentti ja neuvosto sopivat nykyisten kiireellisten menettelyjen käytöstä, jolloin rahoitusapu pystyttiin hyväksymään kuukauden sisällä komission ehdotuksista. Euroopan parlamentti käytti työjärjestyksensä 163 artiklaa edetäkseen nopeasti kyseisten lainsäädäntöehdotusten käsittelyssä ja hyväksyäkseen ne suoraan täysistunnossa, mikä virtaviivaisti valiokuntien kuulemismenettelyä.

Sekä Euroopan parlamentin että neuvoston työjärjestykset mahdollistavat nopeutetun hyväksymisen kiireellisessä menettelyssä, kun on kyse poikkeuksellisista tilanteista. Tavanomainen menettely on huomattavasti pidempi, kuten komission esittämä Jordanian neljättä makrotaloudellista rahoitusaputoimea koskeva ehdotus osoittaa (komissio ehdotti kyseistä toimia huhtikuussa 2024, ja lainsäätäjät hyväksyivät sen huhtikuussa 2025). Tämä aikataulu johtui osittain kesäkuussa 2024 järjestetyistä Euroopan parlamentin vaaleista ja siitä, että parlamentin valiokunnat muodostettiin uudelleen. Sen sijaan Jordanian viides makrotaloudellinen rahoitusaputoimi hyväksyttiin paljon nopeammin, sillä komissio esitti ehdotuksensa elokuussa 2025 ja lainsäätäjät hyväksyivät sen tammikuussa 2026. Egyptin tapauksessa komissio päätti maaliskuussa 2024 poikkeuksellisesti ehdottaa ensimmäistä kiireellistä mutta lyhytaikaista makrotaloudellista rahoitusaputoimea Egyptin auttamiseksi SEUT-sopimuksen 213 artiklan (jota sovelletaan tapauksissa, joissa tarvitaan kiireellistä rahoitusapua ja edellytetään ainoastaan neuvoston hyväksyntää) nojalla, sillä tukea tarvittiin kiireellisesti vuoden 2024 jälkipuoliskolla. Komissio kuitenkin ehdotti, että suurin osa tuesta annettaisiin toisella, keskipitkällä aikavälillä toteutettavalla makrotaloudellisella rahoitusaputoimella, jossa noudatetaan SEUT-sopimuksen

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 778/2013/EU, annettu 12 päivänä elokuuta 2013, makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Georgialle (EUVL L 218, 14.8.2013, s. 15).

212 artiklan mukaisia tavanomaisia menettelyjä (joihin osallistuvat molemmat lainsäätäjät).

Tässä yhteydessä on tärkeää huomata, että yksinkertaistettua menettelyä Euroopan parlamentin päätöksen hyväksymiseksi on muutettu. Toisin kuin kiireellisessä menettelyssä, yksinkertaistettu menettely ei edellytä puhemiehen pyyntöä ehdotuksen käsittelemisestä kiireellisenä, ja se sujuvoittaa hyväksymisprosessia, sillä hyväksymisvaiheita on tavanomaista menettelyä vähemmän. Tätä menettelyä ei ole vielä käytetty käynnissä olevissa makrotaloudellisissa rahoitusaputoimissa, mutta se voisi sopia hyvin makrotaloudellisen rahoitusavun luonteeseen hätätilatoimena. Tämän vuoksi se on tervetullut askel kohti tavanomaisten toimien mahdollista tehostamista.

4.2 Makrotaloudellinen rahoitusapu vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä

Nykyistä monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmakautta ovat leimanneet useat kriisit, erittäin suuret geopoliittiset jännitteet ja epävarmuus, jotka ovat koettelleet EU:n kumppanimaita ja pahentaneet niiden talouksien rakenteellisia haavoittuvuuksia. Näitä kriisejä ovat olleet kronologisessa järjestyksessä lueltuna muun muassa covid-19-pandemian taloudelliset seuraukset, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja viime aikoina Lähi-idän konfliktien kärjistyminen. Tätä taustaa vasten makrotaloudelliselle rahoitusavulle on ollut viime vuosina suuri tarve, ja se on osoittautunut keskeiseksi pilariksi EU:n toimissa makrotalouden epävakauden korjaamiseksi sen naapurimaissa (myös ehdokasmaissa). Makrotaloudellinen rahoitusapu täydentää EU:n ulkopoliittikkaa ja auttaa kumppanimaita toteuttamaan kriittisiä uudistuksia. Koska maailmantilanne näyttää haastavalta myös tulevaisuudessa, EU:n tarjoaman makrotaloudellisen rahoitusavun tarve pysyy todennäköisesti suurena myös tulevina vuosina.

Makrotaloudellisen rahoitusavun lainat taataan asetuksen (EU) 2021/947¹⁵ (NDICI-GE-asetus) mukaisella ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä, jonka rahoitusaste salkkutasolla on 9 prosenttia, kuten aiemmissakin monivuotisisissa rahoituskehyksissä. Koska lainananto sodassa olevalle maalle, aluksi ilman IMF:n maksuohjelman tukea, muodostaa poikkeuksellisen tilanteen, Ukrainan osalta rahoitusaste on asetettu 70 prosenttiin alkaen vuoden 2022 poikkeuksellisesta makrotaloudellisesta rahoitusavusta.

Makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen rahoittamiseen alun perin varattujen kokonaismäärärahojen määräksi vahvistettiin nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä noin miljardi euroa, mikä tarkoittaa 11 miljardin euron lainamäärää. Varatuista määrärahoista oli vuoden 2023 loppuun mennessä käytetty yli kaksi kolmasosaa, mikä johtuu EU:n Ukrainalle makrotaloudellisen rahoitusavun kautta vuonna 2022 antamasta mittavasta tuesta, Ukrainan korkeammasta rahoitusasteesta ja jännitteiden lisääntymisestä Lähi-idässä. Monivuotisen rahoituskehyksen välitarkistuksen yhteydessä makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen rahoittamiseen varattuja määrärahoja päätettiin lisätä 180 miljoonalla eurolla. Näin saatiin kokoon riittävästi varoja Egyptille myönnettyjen lyhytaikaisen makrotaloudellisen rahoitusavun (enintään miljardi euroa) ja lainsäätäjien huhtikuussa 2025 hyväksymän, tavanomaisen menettelyn mukaisen

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9. kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1–78).

makrotaloudellisen rahoitusaputoimen (enintään 4 miljardia euroa) rahoittamiseksi niin, että samalla jätettiin liikkumavaraa muille makrotaloudellisille rahoitusaputoimille vuoden 2027 loppuun saakka (ks. luettelo vuosina 2021–2027 rahoitettavista makrotaloudellisista rahoitusaputoimista kohdassa 5).

Koska kriisit ovat luonteeltaan ennakoimattomia, on tärkeää varata riittävästi määrärahoja nykyisen monivuotisen rahoituskehysten kahtena viimeisenä vuonna (2026–2027) mahdollisesti toteutettavia makrotaloudellisia rahoitusaputoimia varten. Tämän kertomuksen laadintahetkellä käytettävissä olevat määrärahat riittäisivät enimmillään 2,2 miljardin euron lainasumman myöntämiseen, jos käytetään tavanomaista rahoitusastetta (9 %). Ukrainalle makrotaloudellinen rahoitusapu plus -ohjelmassa myönnettyjen lainojen (18 miljardia euroa) ja makrotaloudellisen ERA-rahoitusavun lainan (18,1 miljardia euroa) tukena on omien varojen enimmäismäärään perustuva liikkumavara, eikä niitä varten ole varattu varoja enakkoon. Ne on turvattu siten, että jäsenvaltioilta voidaan vaatia lisää omia varoja, jos kaikki muut mahdollisuudet nykyisen talousarviokehysten puitteissa on käytetty. ERA-lainan tapauksessa takaisinmaksut (mukaan lukien korot ja muut lainaan liittyvät kulut) katetaan Venäjän keskuspankin pysäytetyistä varoista saaduilla ylimääräisillä tuloilla, mikä tarjoaa merkittävän taloudellisen turvan.

4.3 Seuraavaa monivuotista rahoituskehystä (2028–2034) koskevassa komission ehdotuksessa esitetty makrotaloudellinen rahoitusapu

Komissio esitti ehdotuksensa seuraavaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi sekä tärkeintä ulkoisen toiminnan rahoitusvälinettä eli Globaali Eurooppa -välinettä koskevan ehdotuksensa ¹⁶ 16. heinäkuuta ja 3. syyskuuta 2025. Globaali Eurooppa -välineen tavoitteena on tukea EU:n laajentumista, naapurustoa, kansainvälisiä kumppanuuksia ja humanitaarista apua. Näitä tavoitteita varten ehdotetaan 200 miljardin euron määrärahoja. Tämän lisäksi Ukrainalle voidaan myöntää 100 miljardia euroa vuosina 2028–2034, millä EU osoittaa vankkumatonta tukeaan Ukrainalle.

Globaali Eurooppa -välineen myötä laajennetaan rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja EU:n talousarviosta tuettujen lainojen käyttöä, jotta kumppanimaisissa toteutettavilla rahoitustoimilla saadaan aikaan suurempi vipuvaikutus. Välinettä koskevan ehdotuksen mukaan makrotaloudellisen rahoitusavun lainat rahoitettaisiin Globaali Eurooppa -välineen talousarviosta, mutta makrotaloudellisia rahoitusaputoimia hallinnoitaisiin edelleen erillään, kuten tälläkin hetkellä NDICI-GE-asetuksen nojalla. Näin säilytettäisiin nykyinen toimielinten välinen tasapaino makrotaloudellista rahoitusapua koskevassa päätöksenteossa Euroopan parlamentin ja neuvoston vuonna 2013 antaman yhteisen julistuksen mukaisesti. Makrotaloudellista rahoitusapua voitaisiin edelleen käyttää ehdotettujen politiikkaperusteisten lainojen rinnalla täydentävänä välineenä ulkoisen rahoituksen välineistössä. Sen avulla EU voisi jatkossakin auttaa kumppanimaita maksutasekriiseissä yhdessä IMF:n kanssa.

Neuvottelut seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä ovat alkaneet, ja Euroopan parlamentti ja neuvosto muodostavat parhaillaan sitä koskevia kantojaan.

¹⁶ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Globaali Eurooppa -välineen perustamisesta (COM(2025) 551 final).

5 TULEVAISUUDENNÄKYMÄT – MAKROTALOUDELLISET RAHOITUSAPUTOIMET JA VUODEN 2026 TALOUSARVIOTILANNE

Koska makrotaloudellinen rahoitusapu ei ole ohjelmoitavissa ja koska se perustuu kriiseihin, on vaikea tehdä tarkkoja ennusteita tulevista toimista nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen jäljellä olevaksi ajaksi. Sen vuoksi tässä jaksossa keskitytään vuonna 2026 jo hyväksyttyihin toimiin sekä viitataan mahdollisiin tuleviin toimiin ja korostetaan nopeasti muuttuvaa geopoliittista tilannetta.

Itäisessä naapurustossa Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan vaikuttaa edelleen merkittävästi alueen talouteen. Eniten sota vaikuttaa Ukrainan ja Moldovan talouksiin. Molemmat nämä maat ovat edelleen riippuvaisia merkittävästä kansainvälisestä avusta, ja EU on tältä osin keskeisessä asemassa.

Venäjän hyökkäyssodan jatkuessa Ukrainan rahoitus- ja puolustustarpeet ovat edelleen suuret, minkä vuoksi EU:n johtajat sopivat 18. joulukuuta 2025¹⁷ uudesta 90 miljardin euron tukilainasta vuosiksi 2026–2027. Tähän lainaan liittyy rajoitettu vastuu, ja se rahoitetaan lainalla, jota EU ottaa pääomamarkkinoilta EU:n talousarvion liikkumavaran tuella. Laina on määrä maksaa takaisin vasta, kun Ukrainalle on maksettu sotakorvauksia. Samalla hyödynnetään EU:n talousarviotakuuta tiiviimmän yhteistyön puitteissa ja näin varmistetaan, ettei lainasta aiheudu taloudellisia velvoitteita niille jäsenvaltioille, jotka eivät osallistu tiiviimpään yhteistyöhön (Tšekki, Unkari ja Slovakia).

Tämän poliittisen yhteisymmärryksen pohjalta komissio hyväksyi 14. tammikuuta 2026 lainsäädäntöpaketin, joka sisältää ehdotuksen Ukrainan tukilainan perustamisesta sekä muutoksia monivuotisesta rahoituskehyksestä ja Ukrainan tukivälineestä annettuihin asetuksiin. Lainsäätäjät hyväksyivät Ukrainan tukilainan perustamista koskevan paketin¹⁸ helmi-huhtikuussa 2026. Uudella tukikehyksellä annetaan merkittävää talousarviotukea, joka muodostaa noin kolmasosan Ukrainan tukilainapaketista. Tukea annetaan yhdistelemällä eri välineitä, kuten makrotaloudellista rahoitusapua sekä Ukrainan tukivälineen ja Ukrainan tukilainavälineen puolustusosion kautta kanavoitavaa rahoitusta.

Makrotaloudellisen rahoitusavun osiossa keskitytään ehtoihin, joilla vahvistetaan kotimaista tulonhankintaa sekä parannetaan julkisten menojen kestävyyttä ja laatua. Sillä pyritään täydentämään IMF:n uutta ohjelmaa sekä puuttumaan julkisessa varainhoidossa esiintyvän korruption juurisyihin. Makrotaloudellisen rahoitusavun lisäksi Ukrainan tukilainaa täydentää EU:n 50 miljardin euron suuruinen Ukrainan tukiväline (2024–2027), jonka tarkoituksena on tukea keskeisiä rakenneuudistuksia Ukrainan edetessä kohti EU-jäsenyyttä.

Lisäksi Moldovaa tuetaan Moldovan kasvusuunnitelman puitteissa 1,9 miljardilla eurolla vuosina 2025–2027. Suunnitelman tavoitteena on tukea Moldovan taloudellista

¹⁷ Eurooppa-neuvoston päätelmät, 18. joulukuuta 2025.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2026/467, annettu 24 päivänä helmikuuta 2026, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Ukrainan tukilainan perustamiseksi vuosiksi 2026 ja 2027 (EUVL L, 2026/467, 26.2.2026); Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2026/468, annettu 24 päivänä helmikuuta 2026, Ukrainan tukivälineen perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/792 muuttamisesta (EUVL L, 2026/468, 26.2.2026); neuvoston asetus (EU) 2026/469, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2026, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (EUVL L, 2026/469, 23.4.2026).

lähentymistä EU:n kanssa ja auttaa maata pääsemään lähemmäs EU-jäsenyyttä nopeuttamalla uudistuksia ja helpottamalla Moldovan pääsyä EU:n sisämarkkinoille.

Eteläisistä naapurimaista Tunisia pyysi vuoden 2022 marraskuussa 1,2 miljardin euron makrotaloudellista rahoitusapua rahoitustarpeidensa tukemiseksi, koska globaali toimintaympäristö oli heikentynyt ja perushyödykkeiden kansainväliset hinnat pysyttelivät korkeina. Pyyntö esitettiin sen jälkeen, kun IMF:n kanssa oli lokakuussa 2022 tehty henkilöstötason sopimus uudesta laajennetusta rahoitusjärjestelystä (jonka kesto on neljä vuotta ja määrä 1,9 miljardia Yhdysvaltain dollaria). IMF:n johtokunta ei kuitenkaan hyväksynyt ohjelmaa, sillä Tunisia ei ollut toteuttanut aiempia toimia, etenkin polttoainetukiuudistusta. Tunisian presidentin ilmaistua vastustavansa IMF:n ohjelmaa maaliskuussa 2023 maan yhteydet IMF:ään kuihtuivat ja myös artiklan IV mukainen seuranta keskeytettiin. Vilkas matkailutoiminta ja vakaat rahälähetykset ovat kuitenkin tilapäisesti helpottaneet Tunisiaan kohdistuvaa ulkoista rahoituspainetta. Komissio on valmis laatimaan ehdotuksen uudesta makrotaloudellisesta rahoitusavusta sen jälkeen, kun on otettu käyttöön IMF:n ohjelma, joka vahvistaa maan olevan halukas puuttumaan ulkoisten rahoituspaineidensa perimmäisiin syihin. Ennen tällaisen ehdotuksen laatimista makrotaloudellisen rahoitusavun edellytykset ja Tunisian ulkoiset rahoitustarpeet on kuitenkin arvioitava huolellisesti. Tämä vahvistettiin myös osana EU:n ja Tunisian välistä heinäkuussa 2023 sovittua laaja-alaista kumppanuutta. Tältä osin kuitenkin todettiin, että uutta makrotaloudellista rahoitusapua koskevan ehdotus edellyttäisi lisä uudistusten huomattavaa ja tinkimätöntä täytäntöönpanoa.

Libanon solmi huhtikuussa 2022 henkilöstötason sopimuksen IMF:n kanssa (kesto neljä vuotta ja määrä 3 miljardia Yhdysvaltain dollaria), mutta se on toistaiseksi edistynyt vain vähän aiempien toimiensa pitkän luettelon täytäntöönpanossa. Maan BKT:n supistuminen on sittemmin jatkunut, monet julkiset instituutiot ovat lakanneet toimimasta ja valuutta on menettänyt arvoaan dramaattisesti, mikä on johtanut Libanonin talouden laaja-alaiseen dollarisaatioon. Libanonin parlamentti valitsi tammikuussa 2025 presidentin, ja muutamaa päivää myöhemmin nimitettiin uusi pääministeri, mikä päätti yli viiden vuoden poliittisen umpikujan ja luo edellytykset uusille uudistuspyrkimyksille ja IMF:n kanssa tehtävän yhteistyön jatkamiselle. Maaliskuussa 2025 uusi hallitus pyysi virallisesti uutta IMF:n ohjelmaa, mikä saattaa olla myönteinen askel pyrkimyksissä ratkaista talouskriisi kansainvälisen avun ja kattavien uudistusten avulla. Hallitus on sittemmin edistynyt jonkin verran ratkaisevien uudistusten toteuttamisessa – se on muun muassa antanut lainsäädäntöä, joka voisi osin ratkaista pankkisektorin kriisin. Tällaiset uudistukset ovat edellytys uudelle IMF:n ohjelmalle. Huhtikuuhun 2026 mennessä parlamentti ei ollut kuitenkaan vielä hyväksynyt keskeisiä lakeja tai näitä lakeja oli tarpeen tarkistaa, sillä IMF:n keskeisiä vaatimuksia ei ollut kaikilta osin täytetty. Seuraavien vaalien lykkääntyminen kahdella vuodella voi edesauttaa näiden keskeisten lakien edistymistä, mutta samaan aikaan Libanonissa ja sitä ympäröivällä alueella viime aikoina leimahtaneet konfliktit muodostavat uuden haasteen talousuudistusten toteuttamisen kannalta. Komissio on valmis tukemaan kattavaa uudistusohjelmaa makrotaloudellisella rahoitusaputoimella heti, kun edellytykset (mukaan lukien päivitetyn IMF:n ohjelman määrärahojen maksaminen ajallaan) täyttyvät.

Komissio on valmis harkitsemaan myös uusia makrotaloudellista rahoitusapua koskevia pyyntöjä, ja tarvittaessa se ehdottaa uusia makrotaloudellisia rahoitusaputoimia ja/tai jatkoa tukikelpoisten kumppaneiden aiemmille toimille.

Taulukossa 1 esitetään yleiskatsaus avustuksina myönnettävän makrotaloudellisen rahoitusavun maksusitoumuksista ja maksuista sekä lainoina myönnettävän makrotaloudellisen rahoitusavun maksuista vuosina 2023, 2024 ja 2025 sekä (alustavasti) vuonna 2026.

Taulukko 1: Avustuksina myönnettävän makrotaloudellisen rahoitusavun maksusitoumukset ja maksut sekä lainoina myönnettävän makrotaloudellisen rahoitusavun maksut vuosina 2023–2026 (euroa)¹⁹

	2023	2024	2025	2026
Avustusten maksusitoumusmäärärahat talousarviossa	45 423 330	57 367 177	59 267 773	61 511 946
Operatiiviset arvioinnit, jälkiarvioinnit	350 000	619 440	331 775	750 000
Muut mahdolliset makrotaloudelliset rahoitusaputoimet	45 073 330	56 747 737	58 935 998	60 761 946
Maksusitoumukset yhteensä	45 423 330	57 367 177	59 267 773	–
Avustusten maksumäärärahat talousarviossa	39 880 000	57 367 177	59 267 773	61 511 946
Operatiiviset arvioinnit, jälkiarvioinnit	329 765	749 270	331 775	750 000
Makrotaloudellinen rahoitusapu Moldovalle (päätos (EU) 2022/563) (saatu päätökseen)	10 000 000	5 000 000	–	–
Makrotaloudellinen lisärahoitusapu Moldovalle (päätos (EU) 2023/1165) (saatu päätökseen)	22 500 000	22 500 000	–	–
Muut mahdolliset makrotaloudelliset rahoitusaputoimet	–	–	–	60 761 946
Maksut yhteensä	32 829 765	28 249 270	331 775	61 511 946
Avustusmaksujen käyttämättömät määrärahat	7 050 235	29 117 907	58 935 998	–
Lainoina myönnetyn makrotaloudellisen rahoitusavun maksut		–	–	–
Makrotaloudellinen rahoitusapu Jordaniaalle III (saatu päätökseen)	200 000 000	–	–	–
Makrotaloudellinen rahoitusapu Moldovalle (saatu päätökseen)	40 000 000	45 000 000	–	–
Makrotaloudellinen hätäapu Ukrainalle (saatu päätökseen)	–	–	–	–
Poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu Ukrainalle (saatu päätökseen)	–	–	–	–
Makrotaloudellinen lisärahoitusapu Moldovalle (saatu päätökseen)	50 000 000	50 000 000	–	–
Makrotaloudellinen rahoitusapu plus Ukrainalle (saatu päätökseen)	18 000 000 000	–	–	–
Makrotaloudellinen rahoitusapu Pohjois-Makedonialle	–	50 000 000	–	–
Lyhytaikainen makrotaloudellinen rahoitusapu Egypti (saatu päätökseen)	–	1 000 000 000	–	–
Makrotaloudellinen rahoitusapu Egyptille (tavanomaisen menettelyn mukainen)	–	–	–	1 000 000 000
Makrotaloudellinen ERA-rahoitusapu Ukrainalle (saatu päätökseen)	–	–	18 115 700 000	–
Makrotaloudellinen rahoitusapu Jordaniaalle IV	–	–	250 000 000	–
Kaikkien makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen maksut yhteensä	18 290 000 000	1 145 000 000	18 365 700 000	1 000 000 000

¹⁹ Tässä taulukossa ei oteta huomioon joulukuun 2025 jälkeen esitettyjä ehdotuksia uusista makrotaloudellisista rahoitusaputoimista.